

Russarar ávara

Síðani Gorbátjov tykist at hava mist nógv av sínum veruliga valdi í Sovjet-samveldinum til tann hæggravenda partin av herinum, tykist tað sum um stoðan til kríggið í Golfinum er broytt samsvarandi. Tað visir seg, at herovastarnir eru ikki so glaðir fyri at siggja amerikanarar fáa ov stóra ávirkan í Miðeystri eftir kríggið, og teir eru tí farnir at tosa um, at USA hevur einki at gera í Irak. Teir

sameindu eiga at halda seg til samtyktirnar hjá ST, sum siga, at Saddam Hussein skal úr Kuwait. Hetta kann ikki tulkast sum at teir sameindu hava loyvi til at leggja alt Irak í oyði, halda keldur innan sovjetiska herin.

Russarar, sum sjálvir hava havt sera gott samstarv við Irak, bera ótta fyri at amerikanska ávirkanin í ókinum skal gerast ov stór og at hetta ikki fer at gagna áhugamálinum

hjá Sovjetsamveldinum.

Tað er enn óvist, um russarar kunnu venda gongdini í Golfkrignum við at seta nýggj krøv fram, men um somu tíð sum russarar siga hetta, so visir tað seg, at bæði í Bretlandi, Fraklandi og nú eisini Týsklandi verður tikið undir við USA, at tað er neyðugt at fáa Saddam Hussein burtur av trúnuni, um kríggið skal vinnast. Og tað gerst bert við álopum á Irak eisini.

Týskarar avdúkaðir sum deyðans keypmenn

Tað var snópsligt fyri týskarar, tá tað í eini sjónvarpssending í Týsklandi nú um dagarnar varð avdúkað, at týskar fyrtekur hava selt irakarum útgerð at gassa jødar við. Hóast tað leingi hevur verið kent, at ikki bara týskar, men eisini amerikanskar, bretskar, sovjetiskar og aðrar fyrtekur hava verið við til at byggja upp stríðsmegina hjá Saddam Hussein, so eru ongantið lögð so ítøkilig prógv um «deyðans keypmenn» sum júst í týsku sjónvarpssendingini.

Hetta setti liv í aftur mong gomul minni um, hvussu týskarar fyri 40 árum síðani gassaðu milli-

ónir av jødum til deyðis. Er tað nú hetta, sum er við at endurtaka seg, spyrja týska bløð eftir avdúkingina, sum hevur fingið Helmut Kohl kanslara at krevja umrøddu fyrtekur og stjórar teirra fyri rættin.

Sambært sendingini Panorama hava týskar fyrtekur til fyri heilt stuttum stuðlað irakarum í framleiðsluni av sera vandamiklum eiturgassi umframt at teir hava hjálpt irakarum at betra rakettir sínar, soleiðis at tær móguliga kunnu bera gassløgningar.

Týsku fjølmiðlarnir hava verið á gosi um hesi tíðindi, og í Ísrael hava

verið stórar mótmælisingur móti Týsklandi.

Hetta fekk alt fyri eitt týsku stjórnina til at bjóða sær at geva Ísrael stóra búskaparliga hjálpin og eisini hernaðarliga.

Í umrøddu týsku sjónvarpssendingini kom fram, at samhandilin við Irak hevur verið góðkendur av týsku stjórnini, sum skal geva útflutningsloyvi til handilssamstarv við sokallað «heit» øki. Stjórnin visti av, at tað snúði seg um at hjálpa irakarum at betra Scud-rakettirnar, so tær rukku longri, eitt nú til Ísraels, og soleiðis at tær kunnu hava stóri sprengiløgningar við og móguliga eisini kemiskar lögningar, nakað sum tó eingin tó veit enn við vissu. Hetta varð upplýst í sjónvarpssendingini. Men tað er tó óvist, um myndugleikarnir hava vitað av, hvat útgerðin veruliga skuldi brúkast til.

Týski kanslarin Helmut Kohl hevur í eini drúgvri røðu sagt frá, at hann er vónsvikin av hesum samhandli og fyri at gera gott aftur hevur hann bjóðað eitt nú Ísrael hjálpin. Herfyri sendi hann uttanríkisráðharran sín til Ísrael fyri at linka um spentu støðuna millum bæði londini.

Ísrael fær nú 35 milliardir krónur frá Týsklandi í búskaparligari hjálpin umframt vápnahjálpin. Enn hevur Saddam Hussein ikki gjørt álvara av hótanini at brúka gass móti eitt nú Ísrael. Men tað er greitt, at tann dag, hann ger tað, verða tað uttan iva aftur týskarar, sum fara at verða ámintir um, at tað vóru teir, sum góvu irakarum henda móguleikan.

Ísrael hevur vunnið kríggið

— Ísraelar hava nógv at takka Saddam Hussein fyri. Ongin hevur tænt teirra sök betur enn júst irakiski leiðarin, skrivur størsta blaðið í Egyptalandi í eini viðmerking til Golfkríggið.

Blaðið visir á, at irakisku rakettálopini á Ísrael hava ikki tvingað Ísraelar upp í kríggið. Teir hava tvørtur móti ikki skotið eitt skot móti Saddam Hussein og hetta hevur longu givið Ísrael mikla virðing og vælvild í vesturheiminum.

Nógvir eygleiðarar í arabiska heiminum halda, at tað júst kann verða henda sannroynd, sum avger lagnuna hjá Saddam Hussein. Eitt sterkt Ísrael eftir kríggið var júst tað óvugt av ætlan hansara. Og at palestinar skulu gerast

veruligu tapararnir var heldur ikki ætlan hansara. Men mangt er, sum longu nú bendir á eina slíka gongd.

Ísrael hevur longu fingið sera stóra hernaðarliga og figgjarliga hjálpin frá londum sum USA og Týsklandi. Arabisku eygleiðararnir bera ótta fyri, at fer Ísrael at standa ov sterkt eftir kríggið, so fer tað at vera uppaftur torførari at loysa grundleggjandi spurningar í Miðeystri, eitt nú palestinasurningin.

— Eftir bert 10 døgum er myndin av Ísrael sum einum áløypara broytt til myndina av einum offuri, skrivur blaðið «The Egyptian Gazette».

Við lutvist so fáum skaðum hevur Ísrael ráð til at biðja og vóna, at USA ger arbeiðið fyri teir.

Egyptiska blaðið heldur tað vera týðningarmikið, at USA eftir kríggið ikki bert lonar sínar arabisku sameindu og visir teimum ans, men at amerikanarar eisini vilja vísa vilja til at loysa palestinasurningin — fyri harvið at minka um ósingina móti USA, sum heilt greitt fer at vera til staðar eftir kríggið og helst vaksa.

Men eygleiðarar í arabiska heiminum spyrja, hvat USA man hava lovað Ísrael afturfyri ikki at fara upp í kríggið. Eitt er tað, at Ísrael fer at fáa stóra búskaparliga hjálpin, men merkir hetta eisini, at amerikanarar fara at vera meira líkasælir við tí víðferð, sum Ísraelar geva palestinarum í teimum hersekkjunum!

Golfkríggið kveikir nýtt liv í SDI-ætlan

Einki er so ringt, at tað ikki er gott fyri okkurt, sigur orðatakið, og tað er greitt, at hetta sannar amerikanski vápnaiðnaðurin í hesum døgum.

Tað er bert stutt síðani, at tað sá sera svart út fyri hesum risastóra iðnaðinum. Endin á kalda krignum og tær positivu avvápnadar-samráðingarnar gjørdur, at politikararnir minkaðu um útreiðslurnar til vápnaiðnaðin bæði í USA og øðrum partum av vesturheiminum.

Hesa gongd hevur Golfkríggið longu vent. Nú eru bráðliga boð eftir teimum nýggju og sera framkomnu vápnunum, sum eru brúkt í Golfkrignum við góðum úrslitum. Talan er ikki minst um tær amerikonsku patriotrakettirnar. Væleydnaða niðurskjótingin av irakiskum álopsrakettum hevur fingið amerikanska forsetan at heita á myndugleikar-

nar at seta gongd á aftur SDI-ætlanina, ella betur kend undir heitinum »stjørnukrigssættanin«, sum fyrrverandi forsetin, Ronald Reagan, var upphavsmáður til, men sum varð steðgað, tá kalda kríggið endaði.

Nú siggja amerikanarar, hvussu effektivir partar av hesi skipan hava verið í Golfinum. Patriotskipanin er bert ein litil partur av SDI-projektinum, og ætlanin er nú at fara víðari og framleiða uppaftur framkomnari og betri rakettskipanir, sum kunnu verja móti rakettálopum av meira framkomnum slag.

Eisini tey sera kostnaðarmiklu og framkomnu Stealt-flogferini eru nú komnir inn í hitan. Fyri kríggið gjørdi verjumálaráðharrin av at steðga einum sáttmála um framleiðslu av nógvum av hesum flogferum.

Men nú tey fyri fyrstu ferð eru roynd í

kríggi og við sera góðum úrsliti, eru tey aftur frammí. Flogferini eru tey mest framkomnu í heiminum og kunnu ikki siggjast á radara. Talan er bæði um vanlig jagara-flogfer og bumbuflogfer. Higartil eru bert tvey bumbuflogfer framleidd og tey hava enn ikki verið roynd. Nú verður tosað um at seta framleiðsluna av teimum flogferunum í gongd eisini.

Eingin ivi um tað — vápnaiðnaðurin hevur góða rðagar og útlitið sær betri út enn nakrantíð — serliga fyri tær vápnaskipanirnar, sum fara at roynast væl í Golfkrignum. Hetta kríggið er rætt og slætt fyrsta royndin at royna mong av hesum vápnunum í einum veruligum kríggi.

Í USA eru teir tí longu farnir at taka allar hesar metingar við í figgjarlógaruppskotið fyri 1992, sum uttan iva fer at økja nógv um hernaðarútreiðslurnar.

Saddam Hussein ørkymlar

Tær seinastu hendingarnar í Golfkrignum hava gjørt teir sameindu ikki sørt ørkymlaðar. Eingin dugir við vissu at siga, hvør taktikkurin hjá Saddam Hussein er. Aftur og aftur tekur hann teir á bóli. Seinast við at gera einki minni enn fyra álop á stóðir hjá teimum sameindu í sjálvum Saudi Arabia.

Nú frættist so eisini, at stórar stríðsvognadeildir við meira enn 1000 stríðsvognum og 50.000 hermonnum eru á veg móti syðra parti av Kuwait og menn bera ótta fyri, at hann skal fara at gera eitt stórálop á teir sameindu í Saudi Arabia. Hetta var annars nakað, sum ongin trúði Saddam Hussein fór at tora, tá kríggið byrjaði.

Ti hann tá verður mettur at vera alt ov lættur at raka úr luftini. Men Saddam tykist tó at gera júst tað, sum teir sameindu minst rokna við.

Flestu av hernaðareygleiðarunum, sum tær stóru sjónvarpssendingar tosa við um kríggið, vistu ikki, hví Saddam Hussein nú letur stríðsvognar sínar fara úr sínum tryggu skýlum og harvið gera teir til sera lætt mál at raka úr luftini. Eisini halda hesir eygleiðarar tað vera lögdið, at irakar enn ikki hava brúkt fleiri av bestu vápnunum sínum móti teimum sameindu. Her er m.a. talan um jørð til luft rakettir, sum teir kunnu brúkt móti flogferunum í Kuwait.